

Corona også kaldet Covid 19?

Hvad ved vi nu 19 april 2021 om smitte, test og vaccination?

Her følger nogle spørgsmål, svar og til slut en henvisning på 12 sprog til mere viden om emnet hos fagfolk indenfor sundhedsvæsenet.

Spørgsmål og svar er udarbejdet af Netværkshuset i Gentofte, en lokal afdeling af Dansk Flygtningehjælp. Vi har konsulteret den viden sundhedsmyndighederne har givet i deres oplysning på diverse hjemmesider om emnet. Men sundhedsstyrelsen er ikke ansvarlig for svarene.

1. Hvornår er Corona forbi?

Det ved ingen. Men i takt med vaccinationernes udbredelse håber vi, at der vil være så lidt Corona tilbage i samfundet at vi kan leve med det. Sygdommen skal nok holdes i skak med måske årlige vaccinationer, skærpet håndhygiejne og almindelig fornuftig omgang med hinanden.

2. Hvad er B 117 og andre mutationer?

Alle virus muterer mere eller mindre, når de formerer sig. Nogle mutationer har ingen betydning, men andre bliver mere modstandsdygtige overfor antistoffer, hvad enten det er antistoffer, man har dannet, fordi man er syg, eller nogle man har fået ind i kroppen ved vaccination.

3. Bliver man mere syg af de nye mutationer?

Man mener, at den nye mutation B 117 kan give et lidt alvorligere sygdomsforløb hos nogle. Men nu hvor den er den dominerende i det danske samfund, virker det ikke, som om der er så stor forskel, heldigvis.

4. Hvem bliver mest syg af Corona?

Det gør ældre, svækkede, overvægtige og kronisk syge med fx lungelidelser og hjertesygdomme. Men fordi man lider af noget af dette, er det slet ikke sikkert, at man bliver alvorligt syg af Covid 19. Folk, der har været raske, før de fik Covid 19, kan også fået alvorligt sygdomsforløb.

5. Hvem får følgevirkninger?

Det er der en del, der gør, også nogle der har haft et let sygdomsforløb i starten. Det kan være alt fra manglende smags- og lugtesans, træthed og lidt hovedpine til mere alvorlige, der varer i lang tid. Man får hjælp, hvis det er de svære følgevirkninger.

6. Kan man blive smittet af at blive testet?

Nej, man passer rigtig godt på, på teststederne.

7. Hvornår skal man lade sig teste?

Hvis man har været på kort fysisk afstand af en der er syg, eller bliver det kort efter, man har været sammen med vedkommende, hvis man får symptomer som tør hoste, mistet lugte- og smagssans, hovedpine, er meget træt og andet, der afviger fra, hvordan man har det normalt. Det er særlig vigtigt at vide, at man kan være rask smittebærer. Man bør også lade sig teste regelmæssigt, hvis man omgås sårbare, fx ældre mennesker.

8. Hvad sker der med en, hvis man har Corona?

Langt de fleste får ikke et alvorligt forløb. Nogle har slet ingen symptomer, andre kun få. Men derfor smitter man alligevel.

Så skal man lade sig isolere, holde sig fysisk væk fra andre. Bor man sammen med andre, skal man være alene på et værelse og ikke være tæt på de andre, man bor sammen med. Man skal også være ekstra omhyggelig med rengøring og afspritning af berøringsflader, fx dørhåndtag. De mennesker, man kan have smittet, skal lade sig teste to gange, fire dage efter de har været sammen med en og igen 6 dage efter de har været sammen med en. I den tid skal de også holde sig isolerede. Man må så aftale med andre, at de hjælper en med indkøb af mad, som skal stilles udenfor døren.

Man må gå ud igen, når man har været rask i to døgn. Tal med din læge, hvis dine symptomer trækker ud, så får du hjælp.

9. Hvad sker der med ens familie?

De skal være i isolation og lade sig teste. 4 og 6 dage efter, at du blev konstateret smittet. Alle skal holde sig indenfor til alle de syge har været symptomfri i to døgn og alle de ikke syge efterfølgende har været testet negativt. Det er kun, når man skal testes, man må gå ud, undgå så vidt muligt offentlig transport, gå eller brug cyklen eller køør i bil.

10. Bliver man sendt et sted hen langt fra ens hjem, hvor man skal være isoleret i lang tid?

Det kan man, hvis man ønsker det, men det er ikke noget man bliver tvunget til. Kontakt din kommune, hvis du vil have hjælp til isolation.

11. Kan man blive sendt tilbage til ens hjemland, hvis man får Corona?

Nej det bliver man ikke. Det får ingen konsekvenser for ens opholdstilladelse.

Vaccination

12. Koster det noget og hvor mange gange skal man vaccineres?

Nej det er gratis at blive vaccineret. Man skal for de fleste vacciners vedkommende vaccineres to gang med nogle ugers mellemrum for at få så god en effekt som muligt. Når man bestiller en tid første gang, bestiller man også gang nummer to.

13. Hvorfor skal man lade sig vaccinere?

Den giver en god, men ikke fuldstændig beskyttelse med Covid 19 og dens langtidsvirkninger, der kan være alvorlige.

Jo flere mennesker i et land, der lader sig vaccinere, jo større er chancen for at epidemien dør ud.

14. Er det farligt?

Vaccinerne er blevet testet på mange tusinde frivillige forsøgspersoner i flere omgange. Det er det største vaccinationsprogram i verden nogensinde. Vaccinerne er godkendte, fordi sundhedsmyndighederne har tillid til, at de er gode, men der kan være bivirkninger. Det holder sundhedsmyndighederne øje med og handler, hvis det skal til. Se nedenfor.

15. Hvilke bivirkninger er der?

Der kan være symptomer, der minder om en mild influenza, hovedpine, træthed, lidt kvalme, ømhed og hævelse ved vaccinationsstedet. For de fleste går det over i løbet af et par dage. I sjældne tilfælde kan man få en alvorlig allergisk reaktion kort efter stikket. Det er derfor, man skal blive ca. 15 min. det sted, hvor man blev vaccineret, for at læger på stedet kan hjælpe en hurtigt. Men det er meget sjældent, det sker. Se nedefor om vaccinen Astra Seneca.

16. Kan vaccinen skade ens arveanlæg og mænds og kvinders evner til at få børn?

Nej vaccinerne skader ikke ens arveanlæg og frugtbarhed.

17. Kan der efter vaccinationen være alvorlige bivirkninger i fremtiden, der først viser sig senere?

Forskning tyder ikke på det, men det er en ny sygdom, så man ved ikke så meget endnu. Men når man opvejer risikoen for et svært og kompliceret og måske langvarigt sygdomsforløb med de langtidsvirkninger, som der altså nu kun er meget få tegn på kan ske ved vaccination, så giver det god mening at få vaccinationen. Man skal hele tiden veje fordele og ulemper op mod hinanden.

18. Hvorfor er vaccinen, der hedder Astra Zeneca opgivet i Danmark?

Fordi nogle ganske få personer af alle de mange, der er blevet vaccineret med den i forskellige lande har fået blodpropper. Det tager man alvorligt. En anden vaccine Johnson og Johnson er sat på pause af firmaet Johnson og Johnson. Måske bliver den også opgivet. Disse problemer er de danske myndigheder heldigvis meget åbne omkring. De har anlagt et forsigtighedsprincip. Man fortsætter nu med vaccination af de andre vacciner man har gode erfaringer med,

19. Er der nogle vacciner, der er bedre end andre?

Der er nogle mindre forskelle, men vaccinerne i brug er alle gode. De forskellige befolkningsgrupper kan få forskellige vacciner, fordi de kan virke lidt bedre på fx ældre end nogle af de andre. Det vurderer lægerne.

20. Hvornår bliver det ens tur?

Der er lagt en bestemt plan for hvilke befolkningsgrupper, der bliver vaccineret hvornår. De sårbare ældre kommer før unge. Man kan se, hvornår det er ens tur på Internet i: vaccinekalenderen.dk

21. Hvordan bestiller man tid?

Man kan først bestille tid, når man har fået en indkaldelse i sin e-boks. Man arbejder hele tiden på at gøre det nemmere at få bestilt tid. Få en til at hjælpe dig, hvis det er svært.

22. Hvor bliver man vaccineret? Der er flere steder i hovedstadsområdet, men ikke i Gentofte.
Det sker bl.a. i Øksnehallen COVID-19 vaccinationscenter. Halmtorvet 11, København V. og et sted i Ballerup. Gentofte Kommune hjælper sårbare med kørsel, hvis man ikke har andre muligheder, men det skal man søge om hos kommunen. Ring til borgerservice og få nærmere besked der.

23. Kan man selv bestemme hvilken vaccine, man vil have?

Nej, det er myndighederne, der bestemmer det.

24. Hvorfor skal børn og gravide ikke vaccineres?

Fordi vaccinerne ikke er afprøvet på dem. Måske bliver de det senere.

25. anbefales det at blive vaccineret, hvis man har haft Corona?

Ja, det gør man - når man er rask igen, for man ved ikke, hvor længe de, der har haft sygdommen er beskyttet af de antistoffer, de har dannet i forbindelse med sygdommen.

26. Hvor sikker er virkningen?

Det kan man ikke sige præcis. Men fx er der nu meget få, der bliver smittet på plejehjem, hvor de sårbare ældre var blandt de første, der blev vaccineret.

Nye mutationer kan betyde mindre sikkerhed, men man vurderer, at vaccinerne beskytter mod alvorlig sygdom.

27. Kan jeg opføre mig som før, når jeg er blevet vaccineret?

Ikke lige med det samme. Fx skal man stadig bruge mundbind i offentlig transport og i forretninger, fordi vaccinerne ikke virker 100 %, men på et tidspunkt forventer vi, at epidemien holder dør ud eller bliver meget lille. Men måske skal vi i fremtiden lade os vaccinere med mellemrum, fx en gang om året, fordi sygdommen kan vende tilbage, ligesom influenza gør det.

28. Hvad betyder nye mutationer?

At vi skal vaccineres igen med nogle vacciner, der virker bedre overfor dem. Der bliver hele tiden udviklet nye vacciner i takt med mutationerne. Virus muterer hele tiden, ændrer sig i deres opbygning og måde at virke på. Derfor skal vi fx også vaccineres mod influenza en gang om året. Mutationer kan både gøre det nemmere eller sværere at behandle en sygdom.

29. Hvor mange % af befolkningen, vil man gerne have bliver vaccineret?

Så mange som muligt, gerne flere end 60%.

30. Hvor længe varer vaccinen?

Det ved man ikke, måske skal vi vaccineres igen næste år, det afhænger af flere ting, bl.a. mutationerne.

31. Hvad gør man når vaccinen ikke virker mere?

Så skal man vaccineres igen, med mindre man ved, at Covid 19 er helt udryddet.

32. Er det tvunget at lade sig vaccinere, og kan det have konsekvenser, hvis man ikke lader sig vaccinere?

Nej det er frivilligt. Men det bliver nu et krav i hvert fald i en periode, at man har et vaccinepas, hvis man fx skal rejse til andre lande, besøge forlystelsesparker, biografen, biblioteker og også i Netværkshuset, gå til frisør m.m . I stedet for at blive vaccineret kan man også lade sig teste, så skal man fremvise bevis på det. Det gælder også hvis man har bevis på, at man har været syg og er blevet rask igen. Disse regler kan hurtigt ændrer sig.

Hvor kan man få mere viden og på forskellige sprog?

<https://coronadenmark.dk/> Her er et panel af fagfolk, der svarer på 12 forskellige sprog:

-
- اللغة العربية
(ARABIC)
  - ENGLISH
  - FRANÇAIS
(FRENCH)
  - TÜRKÇE
(TURKISH)
  - BOSANSKI
(BOSNIAN)
  - اردو
(URDU)
  - فارسی
(FARSI)
  - POLSKI
(POLISH)
  - ROMÂNĂ
(ROMANIAN)
  - SOOMAALI
(SOMALI)
  - KURDÎ, KURMANCÎ
(KURMANJI)
  - [ትግርኛ]
(TIGRINYA)